

Észrevételek feljelentéshez

Az ügyben releváns törvények, és egyéb jogszabály:

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről – Btk. (új)

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról – Be. (a nyomozás és a megismételt másodfokú eljárás idején hatályos)

23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól – Nyor.

Ezekre az itt megadott szokásos rövidítések utalnak.

Bene Krisztián ártatlan. Ujvári a megismételt másodfokú eljárás ítéletének indoklásában, látszólag három független „bizonyítást” adott a vádlott bűnösségére. Azt senki meg nem fejteti, mit gondolt a bíró, amikor így járt el. Az első frappáns, rövid, látszólag kizárólag az alibi igazolás kudarcán alapul, ennek megfelelően az alibi bizonyítási kísérlet kudarcának ismertetését követően iktatta be a szerkesztő, feltehetőleg Ujvári, vagy valamelyik jobbkeze:

„Az elkövetési időre a vádlottnak nincs igazolt alibije. Önmagában az elkövető kilétének igazolására az alibi megdöntése - általánosságban - nyilvánvalóan nem alkalmas. Jelen ügyben azonban a vádlotti védekezés összességére figyelemmel kizárható, hogy a hamis alibi előadása ne az általa megvalósított bűncselekmény leplezését szolgálta volna.” (megismételt másodfokú eljárás anonimizált ítélete, 60. oldal)

Ez így amellet, hogy egyszerűen nem igaz, a vádlott védelemhez való jogának megsértése is, mert a téves következtetések nem lettek megtárgyalva, így a vádlott, illetve a védelem nem védekezhetett ellenük. Az alibi igazolás kudarcából esetünkben egyáltalán nem következik az alibi hamissága. A kórházbejárás, annak ellenére, hogy csak két bizonytalan tanúja volt, s nem is a legnagyobb körültekintéssel lett megszervezve, megtörténhetett az alibi szerinti módon, kitöltve a 7-9:30 időintervallumot. Nyilvánvaló, hogy az alibi hamisságára a bíró az érvényesnek, és bizonyító erejűnek tekintett felismerésre bemutatás alapján következtetett. A konklúzió valójában csak az a nem különösebben eredeti gondolat, hogy a bűnös hamis alibijének a célja a bűncselekmény leplezése. Azonban a bíró elfelejtette, hogy ehhez a következtetéshez mit használt fel és hirtelen úgy látta, mintha pusztán az alibi igazolás kudarcából levezette volna a vádlott bűnösségét, holott éppen fordítva, a vélelmezett bűnösség alapján következtetett az alibire vonatkozó állítására. Ez a figyelemre méltó gondolatsor tehát Bene Krisztián bűnössége esetén valóban helytálló következtetés lenne, de semmiképp se bizonyítható segítségével Bene bűnössége.

Marad Ujvárinak két bizonyítása. A felismerésre bemutatáson alapuló a felismerésre bemutatás érvénytelensége miatt dől meg. A jogi képviselőknek a sértett következtetéseihez alapozott bizonyítása melyben a tettesnek tulajdonított ismeretek alapján három főre redukálnák a lehetséges elkövetők körét, végül a másik kettő kizárásával „bizonyítják” Bene Krisztián bűnösségét, pedig azért nem érvényes, mert a sértett kifelejthetett egyeseket a megfelelő ismeretekkel rendelkező személyek listájáról. A lista tagjai felbérelhettek valakit, félve a felismeréstől, és elláthatták az illetőt a szükséges információkkal, végül lehetséges, hogy a sértett tévesen következtetett a tettes ismereteire. Lehet, hogy az elkövető például „kockáztatott”, feltételezve, hogy reggel alkalma nyílik otthonában megtámadni áldozatát. Egyébként a sértett szavahihetősége nem olyan kikezdhetsen, amilyenek jogi képviselői a média támogatásával beállították. Érdektelenségéről tett nyilatkozatának hitelességét megkérdőjelezték kihallgatása során tett ellentmondónak tűnő kijelentései. Élettársa, Balogh Attila állítása szerint, csak azért nem tettek feljelentést, mert nem remélték, hogy foganatja lesz.

Elképzelhető, hogy a sértett súlyos gerincfájdalmi enyhítésére az élettárs – akiről ugyan olyasmit hallottam, hogy nem tud injekciót beadni, mégis megpróbálkozhatott vele – illegális drogot alkalmazott, vagy legálisat nem megfelelő módon, s amikor az ebből adódott baleset miatt mentőt kellett hívni, támadás látszatát keltve leplezték a szabálytalanságot. Ha Bene Krisztián bűnössége bizonyított lenne, az kizárná ezt az eshetőséget. Azonban nem ez a helyzet. Folyt valaha vizsgálódás ezen a szálon? Másrészt a lábai alá csizmát helyező elkövető szándékát félreérthette a sértett, az nem feltétlen a sértett gerincbetegségének ismeretén alapuló figyelmesség volt, hanem esetleg csak a test mozgatásának, átfordításának megkönnyítését szolgálta. Betegmozgatási rutinnal ugyan Bene Krisztián is rendelkezhet, de más kórházi alkalmazottra, egykori alkalmazottra, vagy effélére is gondolhatunk. Az illető a főigazgatóval való házasságon kívüli kapcsolata idején figyelhetett fel a sértettre, s könnyen helyezhetett el bizonyítékokat Bene Krisztiánra terelve a gyanút. Vallási fanatikus elkövető indítéka lehetett a paráznak megbüntetése. Ezt a szálát is meg kellett volna vizsgálni.

Bene bűnösségére vonatkozólag nincs lényeges hitelt érdemlő bizonyíték. A sértett adópapírját alighanem szabályos eljárás keretében találták meg Bene Krisztián munkahelyi íróasztalában. Erre az adópapírra alapozza a jogi képviselő, hogy Bene Krisztián kapukulccsal rendelkezett a társasházhoz, ahol a sértett lakott. Aki adópapírt lop az persze más gaztetre is képes, éppen ezért feltehetőleg az adópapírt sem Bene lopta valami rejtélyes perverz vágya kielégítése

céljából (adóbevallást kitölteni szerelmének), hanem valaki oda csempészhette, hogy Benére terelje a gyanút. Felfoghatatlan, miért esett az adópapírra az illető választása, de a jogi képviselő tőle telhetőleg ügyesen felhasználta a bizonyítékot.

Az ügyben releváns törvények, és egyéb jogszabály:

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről – Btk. (új)

1998. évi XIX. törvény a büntetőeljárásról – Be. (a nyomozás és a megismételt másodfokú eljárás idején hatályos)

23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól – Nyor.

Ezekre az itt megadott szokásos rövidítések utalnak.

A Nyor. nem tudja bemutatásra kerülő gyanúsított mindenre kiterjedő védelmét biztosítani, mert az visszaélésre adna lehetőséget, túl könnyen támadhatóvá téve az eljárás törvényességét. Ezért a felismerésre bemutatásnál kiemelt jelentősége van az előjárói ellenőrzésnek, és a bírói mérlegelésnek, szükség esetén felülmérlegelésnek.

A felismerésre bemutatást megelőzően kitakarás nélküli, illetve a szemek kitakarása ellenére is azonosításra alkalmas fényképek jelentek meg a gyanúsítottról több napilapban. Nem körözés céljából, hanem nyilvánvalóan Regász Mária, a sértett jogi képviselőjének manipulációja eredményeképp. Például a Blikkben és a Pesti Riportban:

Blikk: 2013. ápr. 19. 16:48 [Félt szeretőjétől a lesavazott asszony](#)

Blikk: 2013. jún. 23. 17:20 [Felismerte támadóját a savval leöntött nő](#)

Blikk: 2013. júl. 12. 17:35 [Savazással gyanúsítják, de kiengedték az orvost ,](#)

Pesti Riport: 2013.07.13. 9:40:43 [Kegyetlen bűncselekménnyel gyanúsítják, de kiengedték a kórházigazgatót .](#)

A felismerésre bemutatás idején Bene Krisztián hozzávetőleg így nézett ki:

A napilapokban közölt fényképek:

Bene Krisztián nevének, arcképének, és a Renner Erika ellen elkövetett súlyos testi sértés ügyében rá irányuló gyanúnak a napilapokban való hozzájárulása nélküli jogosulatlan nyilvánosságra hozatala személyes adataival való visszaélés volt. Ez súlyos érdeksérelemmel is járt rá nézve, mivel a róla, mint gyanúsítottól szóló cikkek hatására sokan bűnösnek tekintették, s a fényképek – különösen a gyanúsításra vonatkozó információval együtt – a felismerő tanút is befolyásolhatták, hogy az Bene Krisztiánt tévesen azonosítsa, a lépcsőházban általa látott távozó elkövetővel.

A Bene Krisztiánt a sértett társaságában ábrázoló fényképet nyilván a sértett bocsátotta a sajtó rendelkezésére. Feltűnő, hogy a különböző napilapokban hasonló szöveggel megjelent július 12-i Blikk cikk a vádlott ügyvédjét megszólaltatja, de bár nyilvánvalóan Regász Mária személyesen informálta a cikkírókat, az csak informátort említ, mintha semmi köze sem lenne Regászához. Regász nyilván érezte, hogy nem kóser az ügy, és különösen nem lesz az, ha ezek után felismerésre bemutatják Bene Krisztiánt, így Regász ezúttal nem vágyott a reflektorfénybe.

A gyanúsítottról közölt fényképek megjelenése után megtartott felismerésre bemutatás még érvényes lehet, azonban nem lehet normális bizonyítójerejűnek tekinteni, mert a tanú – esetleg nem egészen tudatosan – láthatott fényképet a gyanúsítottról.

A normális bizonyítóerő apropóján meg kell jegyeznem, hogy a felismerésre bemutatás hazai módszertana hagy maga után kívánnivalókat. Bár nem biztos, hogy az Egyesült Államokban domináns gyakorlatnak tűnő 6 fő bemutatása az egyedül üdvözítő – abba bele kell nyugodni, hogy önmagában a sikeres felismerésre bemutatás sosem jelenthet ítéleti bizonyosságot –, azonban a 4 fő bemutatása különböző sorrendekben megismételve is mindenképp kevés. Előfordulhat, hogy az azonosítandó személy személyleírásának megadásakor a szemtanú megfelelkezik némely alapvető megfigyeléséről. Például esetünkben tudomásom szerint a tanú elmulasztotta említeni a lépcsőházban látott tettes szemének kék színét. Így a bemutatásra kijelölt személyek nem feltétlen voltak mind kék szeműek, a józan ész szerint pedig a bemutatásnak ugyanazt az eredményt kellett szolgáltatnia, mintha kizárólag a kék szemű bemutatásra kijelölt személyeket mutatták volna be. Nem teljesen megalapozottan feltéve, hogy a kijelölés szempontjai a szem színétől teljesen függetlenek voltak, több mint egy nyolcad valószínűséggel előfordulhatott, hogy Bene volt az egyetlen kék szemű. Ekkor ugyan még mindig három alternatívája van a tanúnak (ő az, nem ő az, nem tudom), de érezhetően kevésbé meggyőző ez a kiválasztás, mintha négy kék szemű közül választja ki. Nem garantálható a megdöbbenő eredmény, de azért érdemes lenne utánanézni a bemutatott személyek szeme színének. A felismerésre bemutatásról készült eredeti fénykép valószínűleg színes. Milyen esztétikai, vagy egyéb megfontolásból készítenének a nyomozók fekete-fehér felvételt? A rendelkezésemre álló digitalizált másolat talán csak a szürkeárnyaltos szkennel miatt fekete-fehér. A bemutatásra kijelölt személyek szeme színének nincs perdöntő jelentősége érvelésem szempontjából, de egy próbálkozást a nyomozóknak is megérhet.

A tanú találkozott a rendőrség épületében a felismerésre bemutatásra ügyvédje társaságában várakoztatott gyanúsítottal, s – bár a tanú jóhiszeműen tagadhatta, hogy látott volna képet a gyanúsítottól – a napilapokban látott fényképre konkrétan esetleg nem is emlékezve ismerősnek találhatta. A felismerésre bemutatásról a nyomozók a következőket tanulhatták volna kriminalisztikából:

„A fogadás szakasza. A gyanúsítottat olyan időpontra idézzük be és olyan helyen várakoztassuk (amennyiben ez egyáltalán szükséges), hogy ne találkozhasson az ügy más szereplőivel. Nemcsak az a veszély áll fenn, hogy összebeszél valakivel, hanem felismerésre bemutatáskor is joggal hivatkozhat arra, hogy a tanú azért ismerte fel, mert néhány perce vagy órája találkozott a folyosón. Előfordulhat az is, hogy egy ilyen találkozás miatt egy újabban felkutatott sértettel való szembesítés elveszíti váratlanságát stb.” (Dr. Ibolya Tibor: [Kihallgatási taktika a nyomozásban](#), 40. oldal)

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 16.Bf.212/2017/71. számú ítélete anonimizált változatának 68. oldalán a bíró így ír a találkozásról:

„7. sz. tanú a rendőrség aulájában is látta a terheltet. Ezzel kapcsolatban kiemelendő, hogy erről a tanú maga tett említést a **felismerésre bemutatás utáni** kihallgatásakor, előadta, hogy amikor megérkezett, az aulában több személy, legalább nyolcan várakoztak és közülük egy télikabátban, sálban lévő ember nagyon méregette őt, látta, hogy megismerte, hogy tudja, hogy találkozott már vele. Ekkor egymásra néztek és megismerte azt a férfit, aki a lépcsőházban mellette elhaladt. Mivel a személy felismerte a tanút és a tanú felismerte a személyt, **máshonnan nem emlékezhetett rá** (nyomozati iratok 903. oldal). Ezt megismételte a pótnyomozás során is (pótnyomozati iratok 87. oldal). Az elsőfokú eljárás során elmondta továbbá, hogy arra nagy hangsúlyt fektettek, hogy ne lássák egymást, véletlen volt, hogy akkor meglátták egymást (elsőfokú iratok 15. számú jegyzőkönyv 15. oldal). Ezt a **hatóságoktól független, véletlen találkozást** erősítette meg a megismételt másodfokú eljárásban tett nyilatkozata is, miszerint meg is lepődött, hogy miért vannak ott egyszerre, mert arról volt szó, hogy nem fogja tudni, hogy ő ki és nem találkozik vele (Fővárosi Ítéltábla 16.Bf.212/2017/48. számú jegyzőkönyv 23. oldal).” (Kiemelés tőlem: RL)

Ha nem fogadná el a felismerésre bemutatást érvényes és bizonyítójerejűként Ujvári bíró, azt hinném viccel, amikor a nyomozási kérdésekben inkompetens tanú következtetéseit visszhangozza. Azonban a felismerésre bemutatás 67. oldalon már elfogadta bizonyítékként, tagadva, hogy bűncselekmény útján jutottak volna hozzá:

„Tekintettel arra, hogy a felismerésre bemutatás lefolytatására **nem bűncselekmény útján**, más tiltott módon vagy a résztvevők eljárási jogainak lényeges korlátozásával került sor, annak során a Be. 122. §-ban, illetve a belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM-IM együttes rendelet 44-49. §-ban részletezett szabályokat betartották, az ítéltábla nem értett egyet a védői indítvánnyal, mely a Be. 78. § (4) bekezdés alapján a felismerésre bemutatásról készült jegyzőkönyv kirekesztésére irányult.” (Kiemelés tőlem: RL)

Valóban megvizsgálandó, hogy bűncselekmény útján szereztek-e a bizonyítékot. Azt már tudjuk, hogy bűncselekmény által érintett a felismerésre bemutatás személyes adattal való visszaélés miatt, de ez nem ugyanaz, mint a bűncselekmény általi bizonyíték szerzés. Ha a találkozás valóban a hatóságoktól független, véletlen találkozás volt, akkor a nyomozók feltehetőleg valóban nem követtek el bűncselekményt. Ha mégis szerepük volt a véletlen megszervezésében, a felismerésre bemutatás illetően manipulációját az Egyesült Államokban Oklahoma showup-nak hívják. Ami Bene Krisztiánnal történt az némileg elegánsabb mint a rutinszerű manipuláció, amikor bilincsből teszik

szemlére a gyanúsítottat a tanúnak a felismerésre bemutatást megelőzően, azonban a tanú Bene Krisztián találkozásukkor látott ügyvédjét a felismerésre bemutatáson azonosítva szintén következtethetett Bene Krisztián (mint a várakozás során történt találkozáskor imént látott személy) gyanúsított voltára. Persze erről az napilapokból is tudhatott a tanú. Nem kizárt, hogy tudott is, és csak azért nem említette sietve a találkozás során történt felismerést, mert nem akart csalódást okozni az igyekvő nyomozóknak, s csak a szigorú ügyvéd szavaitól kissé megszeppenve jutott eszébe, hogy jó lesz említést tenni a találkozásról, ha netalán például az ügyvéd is felfigyelt rá.

A tanút meggyőzhette a találkozás véletlenségéről az, hogy korábban elmondták neki a nyomozók, hogy egy ilyen találkozás elkerülésére törekszenek, mert nem lenne kívánatos. Az, hogy mégis megtörtént arra utal, hogy kevés volt a nyomozók igyekezete. A jelentést tevő nyomozónak, amikor tudomást szerzett a tanú és a gyanúsított várakozás során történt találkozásáról bűncselekmény eshetősége miatt az eset kivizsgálásáról kellett volna döntenie, hogy jelentést tudjon tenni az esetleges bűncselekmény vonatkozásában a vizsgálat eredményéről, vagy ha ő elmulasztotta, vagy nem volt jogosult ilyen döntést hozni, akkor – az ellenőrzés kiemelt jelentősége folytán – elöljárójának lett volna kötelessége ellenőrzés során vizsgálatot indítani annak megállapítására, hogy nem hivatali visszaélést elkövetve szervezték-e meg a nyomozók a tanú és a gyanúsított „véletlen” találkozását. Ha lezajlik egy ilyen vizsgálat, az eredménye be kellett volna, hogy kerüljön a felismerésre bemutatásról készült jelentésbe, mivel a felismerésre bemutatás mérlegelése szempontjából fontos, hogy történt-e hivatali visszaélés a felismerésre bemutatással összefüggésben, s akkor a bíró nem az inkompetens tanú szavait recitálta volna, hanem a vizsgálat eredménye alapján mérlegel, értékeli bizonyítékként, vagy rekeszti ki a felismerésre bemutatás eredményét. Nem ez történt, tehát nyilvánvalóan nem zajlott ilyen vizsgálat. A felismerésre bemutatásról jelentést tevő nyomozó elöljárója tehát ellenőrzés elmulasztásának vétségét követte el a felismerésre bemutatásra vonatkozó bizonyíték megszerzése során, így a felismerésre bemutatás érvénytelen. Az erről jelenteni elmulasztó nyomozó megszegte jelentési kötelezettségét. Ez az érvelés a lényegét illetően kifogástalan. A rendőrségi függelmi viszonyok területén mutatkozó hiátusaim miatt esetleg némi kiigazításra szorulhat. Valóban messze nem közvetlen ez a bizonyítás, de ezen nem kell fennakadni.

Van azonban egy másik befejezésem a bizonyításra, ugyanis a napilapokban megjelent fényképek, valamint a bemutatásra várakozó gyanúsítottal történt találkozás által potenciálisan befolyásolt tanú miatt a felismerésre bemutatás nélkülözi a bizonyítóerőt, erről jelentenie kellett volna a felismerésre bemutatásról jelentő nyomozónak, de aligha ezt tette, így megint csak arra következtetünk, hogy jelentési kötelezettségét megszegte. Így megint csak oda jukadunk ki, hogy ki kellett volna rekeszteni a törvénytelen módon szerzett bizonyítékot. Ez utóbbi befejezés kissé pontatlan, mert figyelmen kívül hagyja a hivatali visszaélést, ami nem is feltétlen történt, de vizsgálni kellett volna.

Végezetül hangsúlyoznám, hogy bizonyíthatónak tartom Regász Máriát illetően a személyes adattal visszaélés vádját, Gál Andrással kapcsolatban kissé pontatlanul fogalmaztam. Ő igen hosszadalmasan védelmezte az ügyészséget, lényegében bűnpártolással rágalmozva (Btk. 226. § (1)) a „lúgos orvos” ügyet korábban ejteni szándékozó ügyészt. Miután tudtommal megállapítást nyert, hogy az ügyész szakmailag indokoltan járt el, annál is inkább, mivel Bene Krisztián ártatlan, a bűnpártolás vádja nem állhat meg az ügyésszel szemben, így az csakugyan rágalom. Ez azért is lényeges, mert ez a rágalom a bíróságra való nyomásgyakorlás eszköze volt. A bírók nem kívánhatták, hogy fellebbezés esetén Kúria előtt, és persze a médiában őket is elővegye. Gál András mentségére szól, hogy Regász Mária félrevezethette. Regász az érzelmi töltésű ügyekhez vonzódik. Emögött tisztességes motívumok mellett a népszerűség-hajhászás is megfér, s ezekben az ügyekben gyenge jogász képességei mellett hatékonyan használja a médiát. Ezúttal azonban nagyon messzire ment. Regász Mária kontárkodása veszélyes az igazságszolgáltatás törvényességére. Ebből elég. Remélem sikerül a személyes adattal visszaélést rábizonyítani. Ha nem, akkor a Kamaránál teszek panaszt ténykedésére.